

Katedra Fizjologii i Patofizjologii Człowieka

TEMATYKA zajęć: Ćwiczenia z przedmiotu „ANATOMIA”

Rok akademicki 2024/25; semestr letni

Kierunek POŁOŻNICTWO, rok I

Lokalizacja: ul. Warszawska 30 - CENTRUM BEHRINGA, parter, sala 20

Data	Temat
24.02.2025 (poniedziałek) 25.02.2025 (wtorek)	Ćwiczenie 1 (3h): Regulamin i przepisy BHP obowiązujące na zajęciach z przedmiotu Anatomia oraz sylabus przedmiotu. Opis ciała człowieka w przestrzeni – powtórzenie. Anatomia powierzchniowa, budowa ścian klatki piersiowej, elementy składowe oraz ich połączenia, mięśnie grzbietu i klatki piersiowej. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ: Opis ciała człowieka w przestrzeni oraz wzajemne stosunki struktur anatomicznych w obrębie ciała (pozycja anatomiczna, osie i płaszczyzny ciała, linie ciała, miana kierunku i położenia) – powtórzenie. Grzbiet – mięśnie grzbietu (m. czworoboczny grzbietu, m. równoległoboczny większy i mniejszy, m. najszerszy grzbietu, prostownik grzbietu). Wstęp do wybranych zagadnień dotyczących budowy klatki piersiowej – ściana klatki piersiowej: kręgi piersiowe, żebra, mostek i ich połączenia; mięśnie klatki piersiowej (powierzchnowe i głębokie, główne i pomocnicze mięśnie oddechowe, mięśnie wdechowe i wydechowe); unaczynienie i unerwienie ścian klatki piersiowej. Budowa nerwu rdzeniowego. Anatomia powierzchniowa: punkty orientacyjne i struktury wyczuwalne palpacyjnie na ścianach klatki piersiowej. Zagadnienia topograficzne: kąt mostka, przestrzeń międzyżebrowa i jej zawartość. Anatomia kliniczna: zabiegi naruszające ciągłość przestrzeni międzyżebrowej.
03.03.2025 (poniedziałek) 04.03.2025 (wtorek)	Ćwiczenie 2 (3h): Zawartość jamy klatki piersiowej. Struktury układu oddechowego położone w obrębie jamy klatki piersiowej. Gruczoł sutkowy, grupy węzłów chłonnych i drogi odpływu chłonki z sutka. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ: Tchawica i oskrzela: podział, unaczynienie i unerwienie. Opłucna: opłucna ścienna i opłucna płucna; jama opłucnej, unaczynienie i unerwienie opłucnej. Płuca: płaty, wnęka płuca, korzeń płuca, naczynia i nerwy płuca. Budowa anatomiczna przepony i jej czynność przy wdechu i wydechu. Gruczoł sutkowy – budowa anatomiczna, główne grupy węzłów chłonnych i drogi odpływu chłonki z sutka. Zagadnienia topograficzne: otwór żyły głównej, rozwór przetykowy i aortowy oraz ich zawartość główna. Anatomia kliniczna: tory oddechowe, granice opłucnej i płuc, opukiwanie płuc, odma opłucnowa, nowotwór sutka – kwadranty, drogi przerzutu. WEJŚCIÓWKA!
10.03.2025 (poniedziałek) 11.03.2025 (wtorek)	Ćwiczenie 3 (3h): Śródpiersie – podział i zawartość, struktury układu sercowo-naczyniowego zlokalizowane w obrębie śródpiersia. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ: Śródpiersie: granice, podział umowny, zawartość i topografia narządów w obrębie śródpiersia (grasica, przetyk, pień płucny, aorta i jej części, splot sercowy, serce z osierdziem i wielkie naczynia wychodzące lub uchodzące, żyła główna górna i dolna, żyła nieparzysta, żyła nieparzysta krótka, żyła nieparzysta krótka dodatkowa, pień współczulny i nerwy trzewne, przewód piersiowy, przewód chłonny prawy, nerwy błędne i przeponowe). Serce, osierdzie i układ krążenia: budowa zewnętrzna i wewnętrzna serca, jamy serca, szkielet serca, układ bodźco-przewodzący serca, topografia serca; krążenie płucne i układowe oraz krążenie płodowe; unaczynienie i unerwienie serca. Anatomia kliniczna: miejsca rzutowania a miejsca osłuchiwania zastawek serca na ściany klatki piersiowej. WEJŚCIÓWKA!
17.03.2025 (poniedziałek) 18.03.2025 (wtorek)	Ćwiczenie 4 (3h): Kończyna górna. Anatomia powierzchniowa, struktury anatomiczne i zagadnienia topograficzne dotyczące obręczy i części wolnej kończyny górnej. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ: Kości obręczy kończyny górnej, ramienia i przedramienia oraz ich połączenia: obojczyk, łopatką, kość ramienna, kość promieniowa i łokciowa, staw mostkowo-obojczykowy, staw barkowo-obojczykowy; klasyfikacja, składniki podstawowe i dodatkowe oraz ruchy

Wykonała: dr Anna Wojciechowska – 21.02.2025 r.

	stawu ramiennego i łokciowego. Kości ręki: kości nadgarstka, śródręcza i palców; połączenia kości (staw promieniowo-łokciowy dalszy, staw promieniowo-nadgarstkowy, staw nadgarstkowo-śródręczny kciuka, stawy śródręczno-paliczkowe i międzypaliczkowe). Mięśnie obręczy kończyny górnej, ramienia i przedramienia (grupy topograficzne i czynnościowe); pierścień rotatorów. Unaczynienie kończyny górnej: tętnica podobojczykowa, pachowa, ramienna, promieniowa i łokciowa; łuk dłoniowy powierzchowny i głęboki, żyły powierzchowne wykorzystywane do wkłuć dożylnych w okolicy dołu łokciowego i żyły głębokie towarzyszące w/w tętnicom. Splot ramienny (korzenie, pnie, pęczki) część nadobojczykowa i podobojczykowa, gałęzie długie splotu ramiennego. Anatomia powierzchniowa: punkty orientacyjne i struktury wyczuwalne palpacyjnie na kończynie górnej. Zagadnienia topograficzne: dół pachowy, jama pachowa, otwór pachowy boczny i przyśrodkowy. Anatomia kliniczna: miejsca wyczuwania tętna na kończynie górnej, okołoporodowe uszkodzenia splotu ramiennego (przyczyny i następstwa). WEJŚCIÓWKA! Dopuszczenie do TERMINU 1 kolokwium I – wymagane jest zaliczenie materiału z minimum 2 ćwiczeń w ramach cyklu tematycznego.
24.03.2025 (poniedziałek) 25.03.2025 (wtorek)	Ćwiczenie 5 (3h): Wstęp do anatomii głowy i szyi. Budowa anatomiczna ogólna i szczegółowa czaszki. Specyfika połączeń kości w obrębie czaszki i kręgosłupa szyjnego. Wybrane przestrzenie, jamy, doły, otwory i kanały, ich topografia i zawartość. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ: Kości czaszki i ich połączenia: kości mózgowcowe i trzewiowcowe; więzozrosty, szwy, ciemiączka; staw skroniowo-żuchwowy, staw szczytowo-potyliczny. Jamy i doły czaszki: dół przedni, środkowy i tylny czaszki; oczodoły. Otwory i kanały czaszki jako miejsca przejścia dla nerwów czaszkowych: kanał nerwu podjęzykowego, kanał nerwu wzrokowego, kanał nerwu twarzowego, otwór okrągły, owalny, szyjny, otwór kolcowy, poszarpany; kanał tętnicy szyjnej. Mięśnie głowy: mięśnie wyrazowe, mięśnie żucia; unerwienie twarzy. Anatomia powierzchniowa: okolice głowy, wyczuwalność struktur anatomicznych głowy. Odcinek szyjny kręgosłupa: kręgi szyjne (typowe i atypowe), staw szczytowo-potyliczny, szczytowo-obrotowy.
28.03.2025 02-04.04.2025	KOŁOKWIUM I – TERMIN 1 (Ćw. 6) KOŁOKWIUM I – TERMIN 2
31.03.2025 (poniedziałek) 01.04.2025 (wtorek)	Ćwiczenie 7 (3h): Jama nosowa i jej przestrzenie pomocnicze, jama ustna, gardło i krtań - ich ograniczenia, budowa, podziały umowne, zawartość i komunikacja oraz wybrane zagadnienia z zakresu struktur anatomicznych układu dokrewnego i anatomii klinicznej w obrębie głowy i szyi. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ: Jama ustna: podział (przedsionek i jama ustna właściwa), budowa, ograniczenie – ściany jamy ustnej, język i jego unerwienie czuciowe i ruchowe, zęby (wzór uzębienia mlecznego i stałego), gruczoły ślinowe, ślinianki (położenie, budowa, miejsce ujścia przewodów śliniowych, rodzaj wytwarzanej śliny); unerwienie i unaczynienie jamy ustnej. Jama nosowa: podziały topograficzny i czynnościowy, budowa, ograniczenia – ściany jamy nosowej, przewody nosowe; unerwienie i unaczynienie jamy nosowej. Zatoki przynosowe: zatoka szczękowa, czołowa, klinowa, komórki sitowe. Gardło: część nosowa, ustna i krtaniowa gardła; unaczynienie, pierścień chłonny gardła. Nerwy czaszkowe: I, V, VII, IX, X, XII. Mięśnie szyi: grupa mięśni powierzchownych i głębokich szyi oraz nad- i podgnykowych. Krtań: położenie krtani u dziecka i u dorosłego, chrząstki parzyste i nieparzyste krtani, mięśnie zewnętrzne krtani i ich funkcja, mięsień głosowy, unerwienie i unaczynienie krtani. Tchawica – budowa (przypomnienie). Gruczoł tarczowy: położenie, budowa, unaczynienie. Gruczoły przytarczyczne. Anatomia powierzchniowa: okolice szyi, struktury wyczuwalne palpacyjnie. Anatomia kliniczna: zadławienie, anatomiczne podstawy konikotomii i tracheotomii, wyczuwanie tętna w obrębie głowy i szyi. WEJŚCIÓWKA!
07.04.2025 (poniedziałek)	Ćwiczenie 8 (3h): Ośrodkowy układ nerwowy (OUN) i jego unaczynienie. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ: Mózgowie (rozwoj ontogenetyczny, podział anatomiczny i kliniczny oraz budowa makroskopowa): kresomózgowie, międzymózgowie, śródmózgowie, tyłomózgowie wtórne, most, mózdzek. Rdzeń przedłużony – budowa i funkcje. Organizacja istoty szarej OUN

08.04.2025 (wtorek)	(kora, jądra podkorowe, jądra i wybrane ośrodki w mózgowiu i rdzeniu kręgowym). Unaczynienie mózgowia (koło tętnicze mózgu). Wybrane ośrodki korowe, ich lokalizacja i funkcja: ośrodek ruchowy i czuciowy mowy; ośrodek słuchu i wzroku, kora somatomotoryczna, kora somatosensoryczna. Opony mózgowia i zatoki żyłne opony twardej. Płyn mózgowo-rdzeniowy, jego miejsca powstawania i krążenia oraz wybrane aspekty kliniczne z tym związane. Anatomia kliniczna: punkcja lędźwiowa (miejsce zabiegu u dziecka i u dorosłego, pozycja pacjenta). WEJŚCIÓWKA! Dopuszczenie do TERMINU 1 kolokwium II – wymagane jest zaliczenie minimum 1 ćwiczenia w ramach cyklu tematycznego GŁOWA, SZYJA I OUN
14.04.2025 (poniedziałek) 15.04.2025 (wtorek)	Ćwiczenie 9 (3h): Miednica, dno miednicy, układ rozrodczy żeński i męski – POWTÓRZENIE. Wybrane zagadnienia kierunkowe z zakresu anatomii czynnościowej i klinicznej. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ: Powtórzenie i podsumowanie wybranych partii materiału z semestru pierwszego dotyczących miednicy kostnej, podziału umownego przestrzeni jamy miednicy oraz jej zawartości – układów rozrodczych żeńskiego i męskiego. Szczegółowa analiza budowy dna miednicy, topografia narządów w obrębie przestrzeni jamy miednicy, anatomia układu rozrodczego żeńskiego i męskiego, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznej strony znajomości wymiarów miednicy, anatomicznych podstaw przeprowadzania episiotomii i blokady nerwu sromowego oraz topografii, syntopii i budowy anatomicznej narządów rozrodczych żeńskich.
05.05.2025 (poniedziałek) 06.05.2025 (wtorek)	Ćwiczenie 10 (2h): Uzupełnienie i zamknięcie materiału ćwiczeniowego. Wystawienie ocen końcowych z ćwiczeń.
05-08.05.2025 19-23.05.2025	KOŁOKWIUM II – TERMIN 1 (ĆW. 11) KOŁOKWIUM II – TERMIN 2
9-13.06.2025	KOŁOKWIUM I i II – TERMIN 3
19.06.2025 26.06.2025 08.09.2025	EGZAMIN – TERMIN 1 EGZAMIN – TERMIN 2 (I POPRAWKOWY) EGZAMIN – TERMIN 3 (II POPRAWKOWY)